

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 1Sža/23/2012                   |
| Identifikačné číslo spisu: | 7012200260                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 16.10.2012                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Igor Belko               |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2012:7012200260.1 |

## ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Igora Belka a z členov Ing. JUDr. Miroslava Gavalca, PhD. a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. v právnej veci navrhovateľa: maloletý R. M. Z., nar. XXXX, štátny príslušník Afganskej islamskej republiky (ďalej len Afganistan), posledné známe miesto pobytu na území SR: Pobytový tábor Opatovská Nová Ves, t.č. miesto pobytu neznáme, zastúpený opatrovníkom Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Trenčín, zastúpený Mgr. Janou Kopejovou, právnu zástupkyňou a právnu poradkyňou Spoločnosti ľudí dobrej vôle - Goodwill, Mäsiarska 13, Košice, proti odporcovi: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky - Migračný úrad, so sídlom Pivonková č. 6, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu ČAS: MU-542-24/PO-Ž-2011 zo dňa 10.2.2012, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 4Saz/1/2012-28 zo dňa 6. júna 2012, takto

### rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 4Saz/1/2012-28 zo dňa 6. júna 2012 p o t v r d z u j e .

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

### Odôvodnenie

Krajský súd v Košiciach rozsudkom uvedeným vo výroku tohto rozhodnutia potvrdil rozhodnutie ČAS: MU-542-24/PO-Ž-2011 zo dňa 10.2.2012, ktorým odporca podľa § 13 ods. 1 zákona č. 480/2002 Z.z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len zákon o azyle) neudelil navrhovateľovi azyl na území Slovenskej republiky a podľa § 13c ods. 1 a § 20 ods. 4 zákona o azyle mu neposkytol doplnkovú ochranu. O trovách rozhodol krajský súd tak, že navrhovateľovi právo na ich náhradu nepriznal.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že v prípade navrhovateľa nebola preukázaná opodstatnenosť obáv z prenasledovania z rasových, národnostných, náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine tak, ako to vyplýva zo Ženevského dohovoru z roku 1951 o postavení utečencov a zo zákona o azyle.

Námietku navrhovateľa, že odporca sa nezaoberal možnosťou udelenia azylu z humanitných dôvodov

vyhodnotil krajský súd ako irelevantnú, nakoľko nejde o právny nárok, o ktorom musí správny orgán rozhodnúť ex lege, ale ide o výsledok správneho uváženia správneho orgánu. Ak by navrhovateľ v správnom konaní uviedol takéto dôvody, správny orgán by k nim musel zaujať stanovisko. Ten však takéto dôvody nikdy neuvádzal. To, že sa jedná o osobu vo veku 17 rokov a viac samo o sebe nie je automaticky dôvodom na udelenie azylu podľa § 9 zákona o azyle. Nebol teda porušený zákon o azyle ani ustanovenia Dohovoru, pretože navrhovateľovi, ako maloletej osobe, boli poskytnuté všetky relevantné práva v zmysle Dohovoru a súvisiacich vnútroštátnych predpisov. Navyše navrhovateľ bol zastúpený už v konaní pred správnym orgánom a ak zástupkyňa považovala za potrebné poukázať na udelenie azylu z humanitných dôvodov, mohla tak urobiť i ona, konajúc v najlepšom záujme navrhovateľa.

K otázke doplnkovej ochrany krajský súd uviedol, že odporca postupoval správne, ak nenašiel dôvod pre poskytnutie doplnkovej ochrany, pretože nepovažoval jeho dôvody za dôvody, pre ktoré by bol navrhovateľ v prípade návratu do krajiny pôvodu vystavený reálnej hrozbe vážneho bezprávia v zmysle § 2 písm. f) zákona o azyle. Navrhovateľ sám uviedol, že v krajine pôvodu nemal problémy so žiadnymi štátnymi orgánmi, bezpečnostnými či inými represívnymi zložkami štátu, nikdy nebol trestne stíhaný alebo väznený. Nehrozí mu trest smrti alebo jeho výkon, mučenie či neľudské zaobchádzanie alebo trest, pretože zo strany štátu neexistujú na to dôvody a nehrozí mu to ani od neštátnych pôvodcov. Nehrozí mu ani žiadne vážne a individuálne ohrozenie života alebo nedotknuteľnosti z dôvodu svojvoľného násillia počas medzinárodného alebo vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu ako to má na zreteli zákon o azyle.

Krajský súd preto dospel k záveru, že odporca dostatočne zistil skutkový stav veci a vysporiadal sa so všetkými skutočnosťami uvádzanými navrhovateľom počas azylového konania. Správne právne vec posúdil a logicky odôvodnil opierajúc sa o platnú právnu úpravu. Nezistil ani žiadny rozpor medzi rozhodnutím odporcu a obsahom administratívneho spisu, ako to navrhovateľ namietal.

Proti tomu rozsudku podal navrhovateľ prostredníctvom svojej zástupkyne včas odvolanie z dôvodu, že krajský súd ako aj odporca vec nesprávne právne posúdili a nedostatočne zistili skutkový stav. Nesúhlasí s tvrdením krajského súdu ako aj odporcu, že ho možno považovať za dostatočne vyspelého a samostatného jedinca, ktorý je schopný vzhľadom k jeho správaniu a výpovedi poukázať na humanitné dôvody. Toto tvrdenie nie je ničím podložené a je v rozpore s jeho najlepším záujmom ako maloletej osoby. Nebolo vykonané žiadne dokazovanie zamerané na posúdenie jeho psychickej vyspelosti. Aj keď nepožiadaval o azyle z humanitných dôvodov, je dieťa a je povinnosťou všetkých štátnych orgánov postupovať v jeho najlepšom záujme v zmysle Dohovoru o právach dieťaťa. Odporca sa vôbec nezaoberal možnosťou udelenia azylu z humanitných dôvodov, pričom bol povinný posúdiť celú jeho situáciu so zameraním sa na humanitné dôvody. Psychicky sa necíti v poriadku. Aj keď je maloletý v konaní zastúpený, správny orgán má stále povinnosť postupovať v najlepšom záujme maloletého. Nesúhlasí ani s neposkytnutím doplnkovej ochrany, nakoľko odporca pri skúmaní podmienok pre jej poskytnutie pochybil tým, že sa nezameral na možnosť jeho návratu vzhľadom na skutočnosť, že je maloletý žiadateľ o udelenie azylu bez sprievodu. Návrat do Afganistanu by preňho predstavoval obrovskú traumu. To, že mu nebol azyl udelený a nebola mu poskytnutá doplnková ochrana, ho dostalo do veľmi zlého psychického rozpoloženia. Navrhoval preto, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok krajského súdu zmenil tak, že rozhodnutie odporcu zrušuje a vracia vec odporcovi na ďalšie konanie.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa vyjadril tak, že zákon neukladá správne orgánu povinnosť uviesť do výroku rozhodnutia negatívne rozhodnutie o neudelení azylu z humanitných dôvodov. Nejde teda o právny nárok, o ktorom by správny orgán musel rozhodnúť ex lege, ale o výsledok správneho uváženia správneho orgánu. Navrhovateľ v priebehu správneho konania ani netvrdil, že existujú takéto dôvody. Skutočnosť, že ide o neplnoletú osobu, nie je dôvodom na udelenie azylu z humanitných dôvodov. Odporca na základe jeho správania a výpovede skonštatoval, že ide o vyspelého a samostatného jedinca, ktorý je schopný poukázať na humanitné dôvody, pre ktoré by mohol požiadať o udelenie azylu. Udelenia azylu z humanitných dôvodov sa domáhala zástupkyňa navrhovateľa až v oprávnom prostriedku, hoci túto možnosť mala už počas azylového konania.

K otázke doplnkovej ochrany odporca uviedol, že ako sám navrhovateľ uviedol, v krajine pôvodu nemal problémy so žiadnymi štátnymi orgánmi, bezpečnostnými či inými represívnymi zložkami štátu, nebol trestne stíhaný ani väznený, nehrozí mu trest smrti alebo jeho výkon a v prípade návratu mu nehrozí vážne a individuálne ohrozenie života alebo nedotknuteľnosti z dôvodu svojvoľného násilia počas medzinárodného alebo vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu tak, ako má na mysli zákon o azyle.

Odporca je preto toho názoru, že navrhovateľ neuviedol a nepreukázal také skutočnosti, ktoré by ho oprávňovali vydať rozhodnutie o udelení azylu. Navrhovateľ uvádzal iné skutočnosti ako tie, ktoré sú uvedené v § 8, 10, 13a alebo 13b zákona o azyle, a preto považoval napadnuté rozhodnutie vydané v súlade so zákonom o azyle a Ženevským dohovorom o právnom postavení utečencov. Navrhoval, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky potvrdil rozsudok krajského súdu. Na záver odporca poznamenal, že navrhovateľ bez priepustky opustil objekt Pobytového tábora v Opatovskej Novej Vsi, a preto bol 7.8.2012 vyradený z evidencie migračného úradu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku) preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z.) dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 OSP s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky [www.nsud.sk](http://www.nsud.sk). Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 16. októbra 2012 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP).

Konanie o udelenie azylu na území Slovenskej republiky je upravené v zákone o azyle. Udelenie azylu na území Slovenskej republiky je spojené so splnením podmienok taxatívne uvedených v ustanovení § 8 zákona o azyle, t.j. v prípade žiadateľa o azyl musia byť preukázané opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, prenasledovania za uplatňovanie politických práv a slobôd a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu.

V citovanom ustanovení ide o zákonné vyjadrenie ústavnej garancie poskytovania azylu cudzincom prenasledovaným za uplatňovanie politických práv a slobôd (čl. 53 prvá veta Ústavy Slovenskej republiky).

Podľa § 8 zákona o azyle ministerstvo udelí azyl, ak tento zákon neustanovuje inak, žiadateľovi, ktorý

a) má v krajine pôvodu opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu, alebo

b) je v krajine pôvodu prenasledovaný za uplatňovanie politických práv a slobôd.

Podľa § 9 zákona o azyle ministerstvo môže udeliť azyl z humanitných dôvodov, aj keď sa v konaní nezistia dôvody podľa § 8.

Podľa § 10 zákona o azyle ministerstvo na účel zlúčenia rodiny udelí azyl, ak tento zákon neustanovuje inak,

a) manželovi azylanta, ak manželstvo trvá a trvalo aj v čase, keď azylant odišiel z krajiny pôvodu a azylant so zlúčením vopred písomne súhlasí,

b) slobodným deťom azylanta alebo osoby podľa písmena a) do 18 rokov ich veku alebo

c) rodičom slobodného azylanta mladšieho ako 18 rokov, ak s tým azylant vopred písomne súhlasí.

(ods. 1)

Žiadatelia uvedení v odseku 1 sa počas konania o udelenie azylu musia zdržiavať na území Slovenskej republiky. (ods. 2)

Ministerstvo udelí azyl osobám uvedeným v odseku 1, len ak ide o zlúčenie rodiny s azylantom, ktorému bol azyl udelený podľa § 8 (ods. 3).

Ministerstvo udelí azyl aj dieťaťu narodenému azylantke na území Slovenskej republiky, ak je splnená povinnosť podľa § 4 ods. 5 (ods. 4).

Podľa § 13 ods. 1 zákona o azyle ministerstvo neudelí azyl žiadateľovi, ak nespĺňa podmienky uvedené v § 8 alebo § 10.

Podľa § 13a zákona o azyle ministerstvo poskytne doplnkovú ochranu žiadateľovi, ktorému neudelilo azyl, ak sú vážne dôvody domnievať sa, že by bol v prípade návratu do krajiny pôvodu vystavený reálnej hrozbe vážneho bezprávia, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 13b zákona o azyle ministerstvo na účel zlúčenia rodiny poskytne doplnkovú ochranu ak tento zákon neustanovuje inak,

a) manželovi cudzinca, ktorému sa poskytla doplnková ochrana podľa § 13a, ak manželstvo trvá a trvalo aj v čase, keď cudzinec odišiel z krajiny pôvodu a tento cudzinec so zlúčením vopred písomne súhlasí,

b) slobodným deťom cudzinca, ktorému sa poskytla doplnková ochrana podľa § 13a, alebo osoby podľa písmena a) do 18 rokov ich veku alebo

c) rodičom slobodného cudzinca, ktorému sa poskytla doplnková ochrana podľa § 13a, mladšieho ako 18 rokov. (ods. 1)

Žiadatelia uvedení v odseku 1 sa počas konania o udelenie azylu musia zdržiavať na území Slovenskej republiky. (ods. 2)

Ministerstvo poskytne doplnkovú ochranu aj dieťaťu narodenému na území Slovenskej republiky cudzinke, ktorej sa poskytla doplnková ochrana, ak je splnená povinnosť podľa § 4 ods. 5. (ods. 3)

Podľa § 13c ods. 1 zákona o azyle ministerstvo neposkytne doplnkovú ochranu žiadateľovi, ak nespĺňa podmienky uvedené v § 13a alebo § 13b.

Podľa § 20 ods. 4 zákona o azyle ak ministerstvo rozhodne o neudelení azylu alebo o odňatí azylu, okrem odňatia azylu podľa § 15 ods. 2 písm. i), rozhodne tiež, či cudzincovi poskytne doplnkovú ochranu.

V predmetnej veci je potrebné predostrieť, že predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie odporcu o neudelení azylu navrhovateľovi na území SR a o neposkytnutí doplnkovej ochrany, preto primárne v medziach odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporcu, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami navrhovateľa v oprávnom prostriedku a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia odporcu.

Z administratívneho spisu je zjavné, že odporca vykonal v konaní náležité dokazovanie procesne legálnymi dôkazmi, a to výsluchom navrhovateľa a obsahom správ o krajine pôvodu (materiál „Afganistan“ vedený v internej databáze migračného úradu pod č. p.: MU-ODZS-2012/000122-005 zo dňa 16.1.2012, materiál „Krajina Afganistan“ vedený v internej databáze migračného úradu pod č. p.:

MU-ODZS-2011/000666-002 zo dňa 11.10.2011, materiál „Afganistan“ vedený v internej databáze migračného úradu pod č. p.: MU-ODZS-2011/000634-002 zo dňa 19.9.2011, materiál „Afganistan“ vedený v internej databáze migračného úradu pod č. p.: MU-ODZS-2011/000559-002 zo dňa 27.7.2011 a materiál „Afganistan“ vedený v internej databáze migračného úradu pod č. p.: MU-ODZS-21-25/2010 zo dňa 19.10.2010), z ktorých vyhodnotil a stručne popísal súčasnú politicko-spoločenskú situáciu v krajine pôvodu so zameraním na dôvody, pre ktoré navrhovateľ žiadal o udelenie azylu.

Z administratívnych spisov vyplýva, že navrhovateľ požiadal o udelenie azylu na území Slovenskej republiky 14.11.2011 z ekonomických dôvodov.

V priebehu azylového konania bolo zabezpečené vykonanie lekárskeho vyšetrenia na určenie veku navrhovateľa, kde bol na základe röntgenového nálezu stanovený vek na 17 a viac. Vzhľadom na to, že išlo o maloletého žiadateľa bez sprievodu, bol mu súdom ustanovený opatrovník, a to Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Trenčín.

Ako vyplynulo z dotazníka žiadateľa o udelenie azylu zo dňa 24.11.2011 navrhovateľ odišiel z mesta Kábul asi v júni 2011, cez hraničné miesto Thor Kham do mesta Kwata v Pakistane, potom k štátnym hraniciam Iránu a k tureckým hraniciam. Potom išli kamiónom a vyložili ich pri meste Trenčín. Až potom, ako ich zadržala slovenská polícia sa dozvedel, že je na Slovensku.

Na výzvu, aby uviedol všetky dôvody, pre ktoré sa rozhodol požiadať o udelenie azylu alebo o poskytnutie doplnkovej ochrany na území SR uviedol, že v Afganistane je zlá ekonomická situácia. Pracoval tam len príležitostne a keďže bol najstarší syn, jeho úlohou bolo zarábať peniaze pre rodinu. Preto chcel ísť do Európy pracovať a študovať. Ako druhý dôvod uviedol obavu o život pred rodinou zo susednej dediny, ktorí sa chceli pomstiť za člena rodiny a on sa bál, že by ho mohli zabiť.

Navrhovateľ ďalej uviedol, že nebol členom ani sympatizantom žiadnej politickej strany, hnutia alebo inej organizácie a nikdy proti nemu nebolo vedené trestné konanie a ani nikdy nebol väznený a nemal problémy s políciou.

Odporca zdôvodnil rozhodnutie o neudelení azylu navrhovateľovi na území Slovenskej republiky tým, že nebola preukázaná opodstatnenosť jeho obáv z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine tak, ako to vyplýva zo Ženevského dohovoru z roku 1951 o právnom postavení utečencov a zákon o azyle. Je zrejmé, že navrhovateľ v krajine pôvodu nečelil žiadnym problémom zo strany polície, armády či iných zložiek štátu, ani zo strany neštátnych pôvodcov, ktoré by mohlo byť považované za prenasledovanie v zmysle § 2 písm. e) bod 3 zákona o azyle. V zmysle definície prenasledovania podľa § 2 písm. d) zákona o azyle možno vylúčiť, že strýkove pozemkové spory so susedom, ako aj nepriaznivá ekonomická a sociálna situácia menovaného, predstavujú závažné alebo opakované konanie spôsobujúce vážne porušovanie základných ľudských práv. Okrem subjektívneho prvku jeho strachu z prenasledovania, teda ničím nepodloženej obavy pred rodinou strýka, s ktorou od incidentu v septembri 2010 až do svojho odchodu z Afganistanu v júni 2011 nikdy do kontaktu neprišiel, chýba tu objektívny prvok odôvodnenosti jeho strachu v zmysle Ženevského dohovoru a zákona o azyle. Dôvody jeho žiadosti o medzinárodnú ochranu nevychádzajú z dôvodov uvedených v Dohovore a ani v zákone o azyle.

Navrhovateľovu žiadosť posúdil správny orgán aj v intenciách Smernice spôsobilosti UNHCR na hodnotenie potrieb medzinárodnej ochrany žiadateľov o azyl z Afganistanu zo 17.12.2010, ktorá považuje deti špecifických profilov za osoby, v prípade ktorých by sa obzvlášť mala venovať pozornosť vyhodnoteniu možnosti ich zvýšeného ohrozenia. Ide najmä o detských vojakov, školopovinné deti - najmä dievčatá, deti, ktoré sú obeťami sexuálneho a rodového násillia. Navrhovateľ však nespadá ani do jedného z uvedených profilov ohrozených detí.

Vzhľadom k tomu, že neboli naplnené dôvody pre udelenie azylu, odporca skúmal, či navrhovateľ spĺňa

podmienky pre poskytnutie doplnkovej ochrany.

K otázke poskytnutia doplnkovej ochrany odporca uviedol, že pokiaľ ide o uloženie trestu smrti alebo jeho výkonu, toto mu nehrozí, vzhľadom na to, že nemal problémy so žiadnymi štátnymi orgánmi, bezpečnostnými či inými zložkami štátu, nikdy nebol trestne stíhaný ani väznený. Pokiaľ ide o mučenie alebo neľudského alebo ponižujúce zaobchádzanie alebo trest, ani mu to nehrozí zo strany štátu, ani neštátnych pôvodcov, teda strýkovho suseda. Navrhovateľ do osobného kontaktu s rodinou strýka nikdy neprišiel a od incidentu zo septembra 2010 do júna 2011, kedy opustil krajinu pôvodu, ho nikto nikdy nehľadal, nenapadol a ani sa mu nevyhrážal, nečelil teda žiadnym konkrétnym individuálnym problémom ani hrozbám. Vzhľadom na to, že neexistuje objektívna príčina odôvodnenosti jeho strachu v zmysle Ženevského dohovoru a zákona o azyle, nie je možné hovoriť ani o hrozbe vážneho bezprávia vo forme mučenia alebo neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania alebo trestu. Pokiaľ ide o vážne bezprávie, teda vážne a individuálne ohrozenie života alebo nedotknuteľnosti osoby z dôvodu svojvoľného násilia počas medzinárodného alebo vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu, to mu v prípade návratu do krajiny pôvodu nehrozí. V provincii Kábul nedošlo k zhoršeniu situácie. V prípade bezpečnostnej situácie v provincii Kábul nie je možné uplatniť ani rozsudok Európskeho súdneho dvora C-465/07, ktorý relevantné ustanovenia Smernice Rady 2004/83/ES z 29. apríla 2004 o minimálnych ustanoveniach pre oprávnenie a postavenie štátnych príslušníkov tretej krajiny alebo osôb bez štátneho občianstva ako utečencov alebo osôb, ktoré inak potrebujú medzinárodnú ochranu, a obsah poskytovanej ochrany. Menovaný nebol v minulosti predmetom žiadneho prenasledovania alebo vážneho bezprávia a nebol ani vystavený priamym hrozbám takéhoto prenasledovania alebo takéhoto bezprávia. Je civilistom, ktorý pred opustením Afganistanu žil v Kábule, kde migračný úrad vyhodnotil predmetné ohrozenie v súvislosti s bezpečnostnou situáciou a vnútroštátnym ozbrojeným konfliktom ako také, ktoré nemožno považovať za nediskriminačné. Navyše aj jeho rodina naďalej zostala žiť v Kábule bez toho, aby čelila akýmkoľvek problémom. Nebolo teda preukázané, že by bol v prípade návratu vystavený reálnej hrozbe vážneho bezprávia, ako to vyplýva zo zákona o azyle.

Je teda zrejmé z akých dôkazných prostriedkov pri svojom rozhodovaní vychádzal, pričom odvolací súd zhodne s názorom krajského súdu dospel k záveru, že odporca riadne vyhodnotil dokazovanie, ktoré vyústilo v riadne zistený skutkový stav, z ktorého odporca vychádzal pri svojom rozhodovaní o tom, či u navrhovateľa existujú dôvody pre udelenie azylu podľa § 8 až § 10 zákona o azyle, resp. dôvody pre udelenie doplnkovej ochrany.

V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že povinnosť zistiť skutočný stav veci podľa § 32 zákona č. 71/1967 Zb. (Správny poriadok) má odporca len v rozsahu dôvodov, ktoré žiadateľ v priebehu správneho konania uviedol. Pričom zo žiadneho ustanovenia zákona nemožno vyvodiť, že by odporcovi vznikla povinnosť, aby sám domýšľal právne relevantné dôvody pre udelenie azylu žiadateľom neuplatnené a následne k týmto dôvodom vykonal príslušné skutkové zistenia.

Dôvody pre poskytnutie azylu sú zákonom vymedzené pomerne úzko a nepokrývajú celú škálu porušovania ľudských práv a slobôd, ktoré sú tak v medzinárodnom ako aj vo vnútroštátnom kontexte uznávané. Inštitút azylu je aplikovateľný v obmedzenom rozsahu, a to len pre prenasledovanie zo zákonom uznaných dôvodov, kedy je týmto inštitútom chránená len najvlastnejšia existencia ľudskej bytosti a práva a slobody s ňou spojené, pričom udelenie azylu podľa § 8 zákona o azyle je viazané objektívne na prítomnosť prenasledovania ako skutočnosti definovanej v § 2 písm. d/ zákona o azyle alebo na odôvodnené obavy z tejto skutočnosti, a to v oboch prípadoch v dobe podania žiadosti o azyl, teda spravidla v dobe bezprostredne nasledujúcej po odchode z krajiny pôvodu.

K odvolacím námietkam navrhovateľa, ktorý krajskému súdu vyčítal nesprávne právne posúdenie a nedostatočné zistenie skutkového stavu veci, považuje odvolací súd za dôležité zdôrazniť nasledujúce: Z ustanovenia § 8 zákona o azyle vyplýva, že účelom priznania azylu je poskytnúť ochranu tomu, kto je prenasledovaný za uplatňovanie politických práv a slobôd alebo cíti oprávnenú (odôvodnenú) obavu z prenasledovania z dôvodov v zákone vymedzených. Aby mohla byť poskytnutá ochrana formou azylu, musí byť preukázané, že je nositeľom určitého presvedčenia (politického, náboženského, a podobne),

pre ktoré je v krajine, ktorej občianstvo má (v krajine jeho posledného trvalého bydliska), reálne prenasledovaný, alebo je prenasledovaný z dôvodov príslušnosti k jasne vymedzenej sociálnej skupine, resp. má dôvodnú obavu, že by k takému prenasledovaniu mohlo v jeho prípade dôjsť. Pri zisťovaní skutkového stavu je pritom treba vychádzať z toho, či žiadateľ o azyl v konaní uniesol bremeno tvrdenia a bremeno dôkazné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v danom prípade dospel k záveru, že navrhovateľ v správnom konaní neunesol bremeno tvrdenia ani bremeno dôkazné a nezdieľa názor navrhovateľa, že odporca v konaní neúplne zistil skutkový stav.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní administratívneho spisu odporcu ako aj spisu krajského súdu zistil, že odporca pri zisťovaní skutkového stavu veci postupoval dôsledne a starostlivo, obstaral dostatok informácií o krajine pôvodu navrhovateľa, tvrdenia navrhovateľa s týmito informáciami porovnal a mohol tak vo veci urobiť autoritatívny záver. Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil, že by odporca, resp. krajský súd k niektorým podkladom predloženým navrhovateľom neprihliadol. Z rozhodnutia odporcu vyplýva, že situáciu v krajine jeho pôvodu dostatočne zistil a popísal s odkazom na zdroje z ktorých informácie čerpal. Za týchto okolností nie je možné tvrdiť, že by odporcom vykonané dokazovanie bolo nedostatočné a nebolo by možné na základe zisteného skutkového stavu veci rozhodnúť. Z odôvodnenia rozhodnutia odporcu je zrejmé, akým spôsobom odporca konfrontoval údaje navrhovateľa s informáciami o krajine jeho pôvodu a na základe akých skutočností dospel k záveru, že navrhovateľ nespĺňa podmienky pre udelenie azylu a poskytnutie doplnkovej ochrany v zmysle zákona o azyle. Z administratívneho spisu odporcu je ďalej zrejmé, že navrhovateľovi bolo umožnené oboznámiť sa s obsahom spisu a tým aj vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia. Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil žiadne pochybenie pri zisťovaní a hodnotení skutkového stavu.

Z administratívneho spisu, ako aj zo samotného rozhodnutia odporcu vyplýva, že ten bral ohľad aj na to, že v prípade navrhovateľa ide o maloletú osobu bez sprievodu, ktorá vyžaduje zvýšenú ochranu. Je zrejmé, že na túto skutočnosť pri svojom rozhodovaní prihliadal.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto nemohol považovať za dôvodnú námietku navrhovateľa, že neúplné zistenie skutkového stavu viedlo správny orgán ako aj krajský súd k nesprávnym právnym záverom.

K námietke navrhovateľa, ohľadne neudelenia azylu z humanitných dôvodov, odvolací súd považuje za dôležité zdôrazniť, že zákon o azyle výslovne neukladá povinnosť správneho orgánu uviesť do výroku negatívne rozhodnutie o neudelení azylu z humanitných dôvodov podľa § 9 zákona o azyle. Keďže nejde o nárok, o ktorom musí rozhodnúť správny orgán ex lege, ale o výsledok správneho uváženia správneho orgánu, ktorý nie je preskúmateľný súdom, námietka navrhovateľa, že správny orgán sa možnosťou udelenia azylu z humanitných dôvodov nezaoberal neobstojí, najmä za situácie, keď nebolo sporné, že navrhovateľ v priebehu administratívneho konania ani netvrdil, že existujú dôvody v tomto ustanovení uvedené.

Pokiaľ teda odporca napriek neexistencii objektívnych dôvodov pre udelenie azylu (v zmysle § 8 zákona o azyle) nezistil vzhľadom na chýbajúce predchádzajúce tvrdenie navrhovateľa o ich existencii žiadnu subjektívnu okolnosť, ktorá by zakladala sama o sebe dôvod pre udelenie azylu z humanitných dôvodov, a z tohto dôvodu úvahu k takejto okolnosti ani nerozvídal, nepochybil.

Odvolací súd dospel k záveru, že je potrebné považovať za správny záver správneho orgánu i krajského súdu, že u navrhovateľa neboli zistené dôvody pre udelenie azylu v zmysle zákona o azyle.

Rovnako za správny považoval odvolací súd záver odporcu, že neboli dané predpoklady pre udelenie doplnkovej ochrany na území Slovenskej republiky, lebo jeho dôvody odporca nepovažoval za také, pre ktoré by bol navrhovateľ v prípade návratu do krajiny pôvodu vystavený reálnej hrozbe vážneho bezprávia v zmysle § 2 písm. f) zákona o azyle.

Z odôvodnenia rozsudku krajského súdu vyplýva, že krajský súd sa vysporiadal dostatočne so všetkými námietkami navrhovateľa, k ich vyhodnoteniu nemá odvolací súd žiadne námietky a stotožňuje sa so záverom krajského súdu, že rozhodnutie odporcu je vecne správne.

Odvolacie námietky navrhovateľa neboli spôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozsudku, ktorým krajský súd rozhodnutie odporcu potvrdil. Podľa názoru odvolacieho súdu rozhodol krajský súd vo veci skutkovo správne a v súlade so zákonom a preto odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 219 OSP potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 OSP v spojení s § 224 ods. 1 OSP a § 246c OSP tak, že navrhovateľovi, ktorý nemal úspech vo veci, náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

### **Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.